

juny 2009

Núm. 33

■ TEMA CENTRAL

Memòria 2008
La crisi colpeja les
persones més
vulnerables

■ OPINIÓ

**Crisi i exclusió
social**
Mercè Darnell,
Responsable de Gestió
Social de Càritas

■ ENTREVISTA

Cristina Martínez,
Presidenta de la Unió de
Religiosos de Catalunya

Més a prop de Càritas

MAC

 Càritas
Diòcesis de Barcelona
Sant Feliu i Terrassa

33

EQUIP D'EDICIÓ

SUMARI

Coordinació

Àrea de Comunicació de Càritas

Consell de Redacció

Francesc Arnáez, Cinta Berenguer, Mercè Darnell, Jordi Roglá, Anna Roig, Montse Sintas, Pilar Taché i M. Carmen Villalba.

Fotografia de portada

Marc Bartomeus.

Fotografies

Equips territorials de Viladecans, Penedès, Garraf i Anoia, Cinta Berenguer, Marta Plujà, Anna Roig i Montse Sintas.

Disseny gràfic

ESSA. Estructura de Comunicació, SL.

Impressió

Gràfiques Cuscó

Dipòsit Legal

DPL-B- 18.956-2004

Càritas Diocesana de Barcelona Seu Central

Plaça Nova, núm. 1
08002 Barcelona.
Tel. 933 446 900
Fax 933 013 961
info@caritasbcn.org
www.caritasbcn.org

Càritas Diocesana de Barcelona no està forçosament d'acord amb totes les opinions expressades en aquesta publicació, tot i que les respecta. La direcció d'aquesta institució declina la responsabilitat sobre qualsevol perjudici que aquestes opinions puguin causar en qui llegeix, essent absolutament responsable i a qualsevol efecte qui les expressa.

• Imprès en paper ecològic

3 EDITORIAL

- Una porta oberta

4 NOTÍCIES

- La crisi, tema central en la visita del Cardenal Arquebisbe, Lluís Martínez i Sistach, a l'Alcalde de Barcelona, Jordi Hereu
- Fer front a la crisi
- Jornada de formació de professionals i voluntaris a Terrassa
- Curs de Càritas a Canovelles, nou enfocament
- Marialar, un centre de Càritas per a dones en situació de risc
- I Trobada de coordinadors de Càritas parroquials, interparroquials i arxiprestals del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

7 EL PROJECTE

- Pis compartit per a homes al Prat de Llobregat

8 ENTREVISTA

- Entrevista a Cristina Martínez, presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya i religiosa teresiana

10 MEMÒRIA 2008

La crisi colpeja amb força les persones més vulnerables, especialment famílies i infants.

- El perfil majoritari de les persones ateses
- La diòcesi de Barcelona
- La diòcesi de Sant Feliu de Llobregat
- La diòcesi de Terrassa.
- El Voluntariat de Càritas
- Els comptes de Càritas

20 OPINIÓ

- Crisi i exclusió social. Mercè Darnell, Treballadora Social i Cap de Gestió Social de Càritas

21 EN XARXA

- Comunicat de la Plataforma d'Entitats cristianes amb els Immigrants sobre l'Avantprojecte de Llei orgànica sobre drets i llibertats dels Estrangers a Espanya

22 GENT DE CÀRITAS

- Jordi Vicente Menac, voluntari

23 SOM NOTÍCIA

- Juana Martín rep la Creu de Sant Jordi

Una porta oberta

Aquesta edició de la Revista **Més a prop de Càritas-MAC** inclou, en les seves pàgines centrals, un extens resum de la **Memòria 2008** que Càritas fa pública amb motiu de la Festivitat del Corpus Christi. Volem d'aquesta manera oferir a les persones que ens llegeixen, una aproximació acurada de la realitat social que Càritas descobreix en la seva tasca diària. I ho fem aprofitant un dels canals que ens és propi: la nostra Revista. La que parla de les persones que fan Càritas i del que Càritas fa.

2008 serà recordat com l'any en què va esclatar la crisi. Una crisi llargament anunciada però que sembla haver agafat per sorpresa a tots aquells que l'haurien hagut de preveure.

A la porta de Càritas, i també al nostre correu electrònic **info@caritasbcn.org**, truquen i escriuen diàriament persones que demanen informació, orientació i ajuda. Per a elles, la pèrdua del lloc de treball, la finalització del subsidi d'atur, o dels estalvis familiars, els terminis pendents de la hipoteca o els deutes de lloguer són, ara com ara, un problema irresoluble. Són **els rostres anònims i reals** de la crisi. Davant d'aquesta situació dura i difícil que la llarga etapa de bonança econòmica no ha impedit, cal fer **el màxim esforç de coordinació** en la resposta i en l'ajuda **per part de tots** els agents socials: ciutadania, associacions i entitats públiques i privades, entre les quals, Càritas. I al capdavant, els Governos que han de prendre totes les mesures legals, laborals i econòmiques necessàries per tal de con-

trarrestar els efectes negatius que l'actual situació d'atur té sobre les persones i les seves famílies.

Càritas, la seva gent, ja siguin persones professionals o voluntaries, està alerta i tracta d'oferir respostes a la mida dels problemes que les persones li plantegen. Per això, a més del suport per atendre necessitats bàsiques i de formació, **Càritas adapta els seus projectes a les noves realitats**. Un exemple concret: aprendre a gestionar el temps quan s'està a l'atur i hi ha massa hores per pensar. Podem llegir-ho al projecte de Càritas, a Canovelles. Però n'hi ha més, i en ells, la persona, amb tota la seva diversitat, és acompanyada.

Per això **veiem en l'horitzó signes per a la esperança**: l'increment dels petits donatius, el voluntariat que creix, el treball anònim i altruista de tantes persones. En definitiva, la **porta oberta** de les **parròquies**, de les **comunitats cristianes**, de **Càritas**, a les persones que demanen orientació i ajuda.

La crisi, tema central en la visita del Cardenal Arquebisbe, Lluís Martínez i Sistach, a l'Alcalde de Barcelona, Jordi Hereu

Aran de la situació generada per la crisi, les parròquies de la diòcesi de Barcelona i els punts d'atenció de Càritas han vist augmentar considerablement en els darrers mesos les demandes d'ajuda per a cobrir necessitats bàsiques. En paral·lel, creix la preocupació per la situació de les persones que han perdut el seu lloc de treball i, amb ell, els mitjans de sosteniment per a les seves famílies.

Per tal de parlar del tema i tractar d'oferir una resposta coordinada i eficient a les persones que es troben en greu dificultat, el Cardenal Arquebisbe de Barcelona, Lluís Martínez i Sistach, va visitar l'Alcalde de la Ciutat, Jordi Hereu.

La reunió es va celebrar el divendres, 13 de març.

En la trobada es van tractar temes relatius al treball en xarxa i a la desitjable coordinació entre els serveis de les entitats cristianes i els serveis socials de l'Ajuntament, especialment pel que té a

veure amb els ajuts econòmics per a cobrir necessitats bàsiques d'alimentació, lloguer i relloguers, beques de menjador. També, temes relatius a la formació laboral i als plans ocupacionals que les entitats cristianes duen a terme.

Van assistir a la reunió, el Segon Tinent d'Alcalde i Responsable de l'Àrea d'Acció Social i Ciutadania, Ricard Gomà, i el director de Càritas Diocesana de Barcelona, Jordi Roglà.

Fer front a la crisi

Amb aquest títol l'Equip de Pastoral Obrera del bisbat de Sant Feliu va organitzar dues taules rodones, a Viladecans el passat 27 de març, i a Vilanova i la Geltrú, el 29 d'abril.

La novetat d'aquesta convocatòria és que ambdues **les va encapçalar el bisbe Agustí Cortés** i que s'adreçaven no només als cristians de la diòcesi, sinó també a totes les persones amb inquietuds i responsabilitats socials i polítiques, amb la voluntat d'encoratjar-se mútuament a emprendre accions concretes de solidaritat i de canvi. **A Viladecans**, la taula rodona va tenir lloc al Centre Cultural Sant Joan. Hi intervingueren, a més del bisbe Agustí, Pilar Malla, Síndica de Greuges de Barcelona, Toni

Mora, Secretari General de CCOO del Baix Llobregat, Joan Torrents, conseller de Càritas Diocesana i Josep Bonastre, treballador d'una entitat financera. Totes elles persones que en la seva activitat diària copsen la crisi de ben a prop.

D'entrada s'aconseguí un dels objectius previstos: **la pluralitat d'assistents va ser considerable**. Entre els cristians, gent de parròquies i de moviments, voluntaris de Càritas, catequistes, comunitats religioses... Però també regidors de l'Ajuntament, el Síndic de Greuges de Viladecans, militants d'un ampli ventall de partits polítics, membres d'entitats... en un clima de respecte i de diàleg.

Les aportacions de la taula van ser ben rebudes. El bisbe insistí en **el tarannà immoral d'un sistema econòmic que ha portat fins a la crisi i en la necessitat que l'Església estigui al costat de la gent que més la pateix**. Pilar Malla constata que la bonança econòmica no ha reduït la desigualtat social i que **gran part de les pensions i el Salari Mínim Interprofessional estan per sota del que a Europa es considera el llindar de la pobresa**. Toni Mora recordà la necessitat de mobilitzar-se contra la crisi i recordà que **l'esclat de la bombolla immobiliària va ser predit repetidament i no escoltat**. Joan Torrents aportà dades de la tasca de Càritas i de l'increment de demandes que ha rebut i Josep Bonastre posà l'accent en el consum exagerat i insostenible, que ha portat moltes famílies a situacions impossibles. Tots som corresponsables poc o molt de la crisi, es va dir: **Tots estem compromesos a treballar per sortir-ne**.

Jornada de formació de professionals i voluntaris a Terrassa

Davant la situació de desigualtat i pobresa que es viu avui a molts llocs de casa nostra, l'equip de Càritas Terrassa va organitzar el passat dissabte 28 de març una jornada de formació dirigida a **voluntaris i treballadors que fan possible l'acció social de Càritas a tot l'Arxiprestat de Terrassa**, tant en projectes socials com a les paròquies de la ciutat. Hi participaren entorn de cinquanta persones.

La jornada pretenia **repensar i recordar el compromís social i cristià** que ajuda a professionals i voluntaris a "veure, escoltar i actuar". En la taula rodona que va tenir lloc al matí hi varen participar Lucía Linuesa, representant dels Serveis Socials de l'Ajuntament de Terrassa, Pilar Taché, responsable de Càritas al Bisbat de Terrassa i Pep Martí, de la Fundació Busquets. La responsable dels Serveis Socials a l'Ajuntament de Terrassa va fer un **mapa de la realitat actual de la ciutat i de com afecta la crisi i la pobresa a les persones**. Pilar Taché, cap de Càritas diocesana de Barcelona a Terrassa, va aportar la visió des dels punts d'atenció de Càritas: **què es viu? qui demana ajuda? I de l'augment del 33 per cent de famílies ateses en els primers mesos de 2009, respecte de 2008**. També va apel·lar a la resposta individual, citant paraules del bisbe Agustí Cortés, en la seva darrera carta pastoral: **"La crisi és també un fet moral, doncs ha estat provocada per conductes humanes lliures i, per tant, moralment responsables"**. Pep Martí, de la Fundació Busquets, va exposar els set valors que al seu entendre s'han de tenir presents en situacions de crisi com l'actual: **el compromís, la responsabilitat, la resiliència, l'escolta, la veracitat, la creativitat i l'esperança**. La taula

Assistents a la Jornada

rodona va aportar elements de reflexió i coneixements sobre la realitat actual i va motivar els assistents a continuar treballant en equip amb entusiasme i creativitat.

La segona part de la jornada va consistir en la presentació de la campanya institucional **"Una societat amb valors és una societat amb futur"**, amb l'explicació d'un joc en forma de baralla de cartes sobre el canvi climàtic. Mercè Moras, de Càritas Terrassa, valorava així la jornada: "Ha estat molt ric, molt proper per a la gent de Terrassa que viu i col·labora amb Càritas. A més és un espai que **facilita la interrelació entre totes les persones que fem possible l'acció social de Càritas a l'arxiprestat de Terrassa**".

Curs de Càritas a Canovelles, nou enfocament

Davant la crisi, cal ser creatius. Les persones i les demandes que atenen cada dia els i les treballadores socials en els punts d'acollida no són les mateixes que fa mig any, i per això els projectes, els cursos i la resposta que hi donem es va modificant poc a poc. Un exemple és **Càritas de Canovelles**. La Casilda Isem, educadora social, ho explica de manera clara: "Quan al setembre vàrem tornar a obrir les portes ens vam adonar que no podíem seguir fent el que fèiem abans de l'estiu, teníem més homes i dones d'aquí i també gent que feia molts anys que havien arribat a casa nostra,

per tant el contingut dels cursos no podia ser per a gent que no tenia experiència laboral, com fèiem fins a aquell moment. La realitat ja no era la mateixa". Una de les demandes més gran que tenien, i continuen tenint, és la d'homes que s'han quedat a l'atur i demanaven poder fer algun curs de formació.

A Càritas de Canovelles fa temps que es realitzen els **Cursos de Servei domèstic: atenció a la gent gran i neteja**. El curs dura un mes i mig, a cada edició hi participen al voltant de 30 persones, tant homes com dones, tres dies a la setmana, de dos quarts de deu del matí fins les dues del migdia. La novetat és aquest **nou enfocament del curs: s'han inclòs sessions d'autoconeixement personal, d'administració de la pròpia economia, d'organització del temps propi en un període d'atur i com aquest pot servir com un temps per a créixer; i sessions de gimnàstica i relaxació per aprendre a cuidar-se**. Casilda Isem considera que "els temps de crisi són, o poden ser, temps de creixement".

De la mateixa manera, el Curs de Servei domèstic es continua fent des d'una perspectiva diferent a la mera atenció i cura de la persona gran. Segons Casilda Isem **"en els cursos treballem en un altre sentit també: a posar l'ànima en el servei domèstic**. Acostumen a ser persones que ja tenen experiència en aquest camp, però aquí intentem treballar aquest plus". A més, els dies que no hi ha curs de formació, es donen cursos de català, als quals assisteixen unes quaranta persones. El cafè a mig matí sempre és un espai d'intercanvi de vivències i de relació. Un petit exemple que en temps de dificultat, cal ser creatius.

Marialar, un centre de Càritas per a dones en situació de risc

En un context com l'actual, en el qual no hi ha prou recursos residencials per a dones en situació de vulnerabilitat o que siguin pròpiament víctimes de violència, Càritas diocesana de Barcelona aposta per crear un gran projecte, **Marialar**, que engloba tres recursos amb entitat pròpia: **la casa d'acollida d'urgència "Montseny", les unitats de convivència de mitjana i llarga estada "Gavines" i els pisos compartits.**

Aquest projecte, inaugurat el desembre passat, funciona ja a ple rendiment amb els diferents perfils d'usuàries a qui va destinat cada recurs. I amb la concreció d'un equip professional multidisciplinari, format per la directora, una treballadora social, una assessora psicopedagògica, educadores socials, treballadores familiars i voluntariat.

A la casa d'acollida "**Montseny**", en tractar-se d'un espai d'urgència, s'hi dona cabuda a dones soles, embarassades i/o amb fills que estan en una situació de desprotecció en ser víctimes de qualsevol tipus de maltractament. Aquí es pretén, durant els dos mesos que es pot perllongar l'estada, iniciar la recuperació tant de la dona com dels seus fills, acollint-la, acompanyant-la i protegint-la des d'un punt de vista psicològic, relacional i funcional. Té **18 places**.

Les unitats de convivència de mitjana i llarga estada "**Gavines**", comparteixen espai amb l'anterior, tenen **36 places organitzades en 6 unitats**. Són apartaments amb dues habitacions, cuina,

menjador i bany, totalment equipats. Són per a dones en l'últim període de gestació i/o amb fills, que pateixin situacions de violència o de vulnerabilitat social.

El temps de permanència és d'un any a divuit mesos, durant els quals es pretén que tinguin un acompanyament integral amb una intervenció socioeducativa, per tal que assoleixin la plena autonomia i siguin capaces de tirar endavant.

Per últim, el tercer eix d'aquest macroprojecte el formen **els pisos compartits**, que estan ubicats a diferents espais de la ciutat de Barcelona.

Aquest recurs vol servir de pont entre l'acollida de llarga estada i la reincorporació definitiva a la societat. Adreçats a aquelles dones que després de passar per les unitats de convivència encara necessiten un suport material i personal durant un temps.

Ara bé, a diferència de les unitats de convivència, en els pisos compartits les famílies s'autogestionen, per bé que s'hi manté l'acompanyament professional. D'aquesta manera, es garanteix la intimitat i la independència que necessiten com a dones i com a mares.

Agraïm a les empreses i fundacions que amb la seva col·laboració han contribuït a fer realitat aquest projecte de Càritas.

Casa d'acollida Marialar

I Trobada de coordinadors de Càritas parroquials, interparroquials i arxiprestals del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat

El 13 de març de 2009, a les 17 h, es va celebrar a la parròquia de Sant Llorenç de Sant Feliu de Llobregat la **I Trobada de coordinadors de Càritas parroquials, interparroquials i arxiprestals del Bisbat de Sant Feliu de Llobregat.**

En aquesta jornada van participar representants de 19 Càritas parroquials, acompanyats pel Sr. Juan Jurado, la Sra. Anna Rubio i el Sr. Joan Torrents, Consellers de Càritas Diocesana de Barcelona (CDB) del Bisbat de Sant Feliu. Així com per en Mn. Joaquim Rius -delegat de Càritas-, i altres professionals de CDB.

La jornada va començar amb una benvinguda i una pregària de Mn. Joaquim Rius. Les reflexions de Montse Miguel, coordinadora de Càritas de Castelldefels, van obrir el debat entre els assistents, donant peu que molts d'ells expliquessin les seves experiències, funcions, dificultats amb les quals es troben, les expectatives i que tenen en relació a aquestes trobades.

La valoració per part de tothom va ser positiva, tant va ser així, que es va acordar que es farien tres trobades l'any.

Informacions elaborades per:
Francesc Arnáez
Marta Plujà
Anna Roig
Mercè Solè

Pis compartit per a homes al Prat de Llobregat

És un dia assolellat del mes d'abril i em trobo davant l'església Sant Pere i Sant Pau, del Prat de Llobregat, amb la Nazaret Párraga, la treballadora social encarregada de coordinar el Pis compartit en aquesta localitat. Ella em dona la benvinguda amb un somriure càlid i ens dirigim cap al pis.

Aquest és un projecte de Càritas Diocesana de Barcelona, que consisteix en un pis d'estada temporal per a homes sols, autònoms, majors de 60 anys i amb ingressos econòmics insuficients per accedir a un habitatge; fet pel qual es troben en una situació molt vulnerable.

Al pis ens estan esperant els tres homes que hi viuen. Avui han canviat la seva rutina -cada un d'ells s'organitza el dia, ja que se'ls ofereix independència i autonomia- per atendre la nostra petició de conèixer la seva vivència en aquest projecte.

El primer a parlar té 71 anys i acaba de complir un any d'estada. Comenta que en un principi el procés d'adaptació va ser difícil. Ell havia estat vivint en un bombolla, ja que no li faltava de res. **Abans d'arribar al pis no sabia què era Càritas i no sabia què era la necessitat.** Però un dia la bombolla li va esclatar i va perdre tot el que tenia.

Comenta que durant els primers temps el va ajudar molt la Núria Núñez, educadora social de Càritas: deixant-lo parlar, escoltant-lo i, a poc a poc, "es va anar tancant el forat que tenia dins". La convivència tampoc va ser fàcil, però ara comenta orgullós: "Tinc dos companys molt fermes i semblen un matrimoni de tres".

El segon dels residents a parlar té 64 anys i va arribar al pis el 22 de desembre de 2008. Ell és l'únic dels tres que no cobra cap pensió, no té cap ingrés. Com comenta la treballadora social en relació al seu cas: **"Actualment està de moda la crisi però hi ha persones que, malauradament, porten molts anys en crisi i, segurament, continuaran estant en crisi, ja que malgrat haver estat treballant des de petits no es va cotitzar per ells i, per tant, ara no tenen dret a cobrar res. O cobren una pensió no contributiva que no arriba als 350€, i amb aquesta quantitat és impossible llogar un habitatge i viure dignament"**. Ell està esperant complir els 65 anys el proper 1 d'agost per poder cobrar una pensió no contributiva.

"Amb quatre palets i una lona es va construir una barraca. Hi va viure vint anys".

El tercer dels residents té 65 anys i va estar vivint al carrer fins que un dia va decidir que volia tenir un sostre propi. Va agafar quatre palès i una lona i es va construir una barraca al costat del riu. Allí hi va viure gairebé durant 20 anys, sobrevivint fent feines esporàdiques, fins que el 15 de desembre de 2008 va entrar al pis.

Per a ell **tenir un pis amb condicions i unes persones amb qui compartir el dia a dia són les coses que més valora.** Afegeix que el fet d'estar al pis li ha canviat la vida del tot.

Aquest projecte també compta amb una treballadora familiar que hi va dos dies a la setmana. Ella vetlla perquè la cura dels espais personals i dels espais comuns es faci correctament, ja que els residents són

els que s'encarreguen d'aquestes tasques. També els acompanya a fer gestions, al metge i fa les compres del pis.

Càritas Diocesana assumeix la gestió de les despeses dels serveis i subministraments del pis i els residents col·laboren econòmicament en el manteniment del pis amb una aportació econòmica mensual, entre 90-120€, depenent de les possibilitats de cada un. **Aquesta contraprestació té com objectiu substituir la relació donant-beneficiari per una relació en la qual les dues parts es comprometen i es responsabilitzen.**

Un cop al mes celebren una assemblea, en la qual hi participen la treballadora social, la treballadora familiar i els residents. Durant la reunió comparteixen les dificultats amb què es troben i s'adquireixen compromisos per millorar la situació.

Per fomentar la convivència, la treballadora social organitza alguna activitat al trimestre, com pot ser la celebració de l'aniversari d'algun dels residents -que feia anys que no el celebraven amb ningú-, i també els convida a participar en activitats relacionades amb la parròquia, la comunitat cristiana o el municipi.

Després de l'estona compartida, durant la qual s'ha respirat un respecte i un afecte mutu entre la treballadora social i els membres d'aquesta "nova família", ens acomiadem. És el final de la visita a un projecte que ofereix una llar perquè persones amb risc d'exclusió social puguin tenir una vida digna.

■ *Cinta Berenguer*
Periodista

Cristina Martínez, presidenta de la Unió de Religiosos de Catalunya i religiosa teresiana

Cristina Martínez: “Inserir-nos en la societat ha modificat la nostra manera de viure i ens hi ha apropat”

El mes de març es va presentar un estudi sobre la tasca social que realitzen els religiosos i religioses de Catalunya. L'estudi va sorgir de la necessitat de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC) de poder tenir una base de dades de la tasca social que feien els religiosos, en una conversa amb Montserrat Coll, directora d'Afers Religiosos de la Generalitat. Durant un any i mig, a través de l'ISOR (Investigacions en Sociologia de la Religió) de la Universitat Autònoma de Barcelona, s'ha anat truncant pràcticament a totes les comunitats de religiosos i religioses de Catalunya per a fer aquest còmput, que posa sobre la taula els **776 serveis que es realitzen des del món religiós**.

Com a responsable de la Unió de Religiosos de Catalunya, què és el que més li va cridar l'atenció?

A mi em va sorprendre la diversitat i la quantitat de serveis que es fan dins la vida religiosa. I també el ventall tan ample de serveis. Des de la URC, després de veure l'informe que n'ha sortit, posem l'accent en l'esperit de col·laboració, no només assistencial sinó de promoció de la persona que hi ha al darrere de la majoria de serveis. Ara més que mai no podem anar per lliure. Des de la vida religiosa, mai s'ha promogut les accions de protagonisme. I jo diria que les accions

són individualitzades però no individuals. Encara que l'acció la faci una persona, quasi sempre té el suport d'un col·lectiu, i en el nostre cas, de la comunitat religiosa que hi ha al darrere de la persona.

Quina és l'actual relació entre congregacions?

Actualment és molt bona, hi ha molta comunicació entre nosaltres, i en molts casos, ens ajudem en activitats conjuntes. Abans s'anava més per lliure, potser perquè també eren més i podien fer front a tot. Ara no, ens hem hagut d'obrir, i això també ens ha enriquit. Veníem d'una vida religiosa molt nombrosa, i ha anat disminuint en número i ha augmentat en edat mitjana, que està al voltant dels 65 anys. Tot aquest volum feia que es poguessin atendre moltes obres institucionals fortes, sobretot d'educació i de sanitat, amb bastants recursos. Ara, però, cada vegada costa més. En baixar el nombre de persones de cada congregació i augmentar l'edat, totes les congregacions hem hagut de fer un replantejament i també hem canviat la nostra manera d'estar en la societat. Els religiosos de vida activa hem passat de viure en monestirs, edificis grans i residències a anar a viure en pisos en diferents barris,

per anar inserint-nos en la societat i ser un més, i això ha modificat la nostra manera de viure, i també la de vestir!. Crec que això ha provocat una apropament a la societat.

Què implica, per exemple, aquest canvi d'escenari?

Implica en les grans obres, per exemple, que hem de treballar colze a colze amb els laics, i en molts casos la direcció d'escoles ja la porten laics. També ha implicat deixar obres, perquè també hem vist que és important sortir de les obres grans i formar part de petits projectes socials. Però el paper dels religiosos i religioses jubilades està tenint molt relleu. Són molts en número, a part tenen uns recursos personals i de salut que els permet que quan deixen oficialment la vida professional, es plantegin en quin camp social poden actuar, per exemple, com a voluntaris.

Davant la disjuntiva d'estar presents en zones benestants i no només en barris més desfavorits, quin criteri es segueix?

Quan treballem en zones que les persones tenen recursos, ja siguin econòmics o personals, això afavoreix treballar amb col·lectius diferents. A través d'escoles,

“Les accions són individualitzades però sempre tenen el suport d'una comunitat”

Algunes dades de l'Informe "Al Servei de Servir":

- A Catalunya hi ha **172 instituts de vida religiosa**. D'aquests, el 74% estan formats per dones: 127 són femenins, i els 45 restants, masculins.
- El 36% dels instituts que hi ha a Catalunya estan formats per 10 membres o menys. El 60% dels instituts té menys de 26 membres, només el 24% de les congregacions estan formades per més de 50 religiosos o religioses.
- El 50,31% dels instituts estan formats per persones amb una mitjana d'edat d'entre els 61 i els 70 anys.
- La tasca social dels religiosos i religioses a Catalunya es concreta en 776 serveis, la majoria d'ells oferts per les religioses, que centren la seva tasca en immigració, geriatrica, salut, beneficència i serveis penitenciaris i reinserció. Els homes duen a terme accions de sensibilització ciutadana i inserció econòmica i social.

per exemple, es creen associacions o organitzacions per ajudar la gent més desfavorida. **Hem d'estar a tot arreu, i també és important sensibilitzar per compartir el que tenim.** Educar en aquest sentit de solidaritat i justícia és molt important, perquè aquestes persones també tindran accés a llocs de responsabilitat. L'esperit és el mateix siguem on siguem: hem de col·laborar per fer una societat millor.

L'actual situació de crisi, com afecta la vida religiosa?

Veiem que la crisi desperta una solidaritat especial. La gent que té menys comparteix més, potser perquè és més sensible al patiment. La crisi en sí no és bona, però, desperta nous valors, i tothom retorna al més essencial. **Hi ha valors que no estan en crisi.**

I la noten en el seu dia a dia?

Sí, és clar. Sobretot en l'escolarització i en projectes sanitaris, hi ha famílies que et diuen que no podran pagar els propers mesos, però això no vol dir que el nen o

la nena deixi de venir a l'escola, fem el possible perquè continuï. I després, nosaltres també hem retallat despeses, **s'han de deixar de fer coses que es feien.**

Què li ha aportat estar al capdavant de la URC?

Et permet conèixer millor altres realitats més a fons i moltes més persones. Hi ha molta cosa bona pel món!

En l'informe, es veu que són les dones les més dedicades a la tasca social.

Perquè hi ha més dones en el món religiós que homes. **Les dones a l'Església no hi són en les decisions, però sí en els serveis,** hi ha una forta presència femenina, perquè per naturalesa tenim una capacitat més gran de captar les necessitats i som més generoses a l'hora de donar no mesurem esforços. Però això passa dins la vida religiosa i fora també: la dona té més capacitat de donació i els homes són més receptius.

Des de la URC, quina anàlisi fan de la manca de vocacions?

És cert que **hi ha menys vocació religiosa, però hi ha més compromís laical.** Abans, si et volies comprometre amb Jesús només hi havia pràcticament la vida religiosa. Actualment, hi ha més formes de vida laica que afavoreixen i faciliten el compromís amb Jesús. Des de dins, també ens fem una autocrítica: que potser no hem estat prou radicals a l'hora d'expressar cap enfora els valors que vivim internament. Potser ens falta mostrar la nostra radicalitat de vida.

Per acabar, quin repte ha posat sobre la taula de la Unió de Religiosos l'informe?

Un dels reptes és **la redistribució de la presència religiosa.** En el mapa de Catalunya hi ha una concentració a Barcelona, quan hi ha zones sense presència, i a vegades coincideix amb població amb menys recursos. Haurem d'estar presents a més llocs.

■ *Anna Roig*
Periodista

Després de presentar l'Informe "Al servei de servir", les sociòlogues **Clara Fons i Blanca Luque, membres del grup de recerca ISOR** (Investigacions en Sociologia de la Religió) de la Universitat Autònoma de Barcelona, i autores del mateix, van mantenir una trobada informal amb Càritas Diocesana de Barcelona. De primera mà, ens van fer partícips de la dificultat a l'hora d'obtenir la informació. Tot i que s'han fet algunes entrevistes presencials, **la metodologia que ha guiat la recerca ha consistit a fer entrevistes telefòniques comunitat per comunitat i preguntar si algun dels seus membres realitzava alguna tasca social.** En

un principi, la resposta de la majoria era que no, però quan elles insistien, i els posaven exemples concrets de coses que segur que estaven fent, la resposta acabava sent sempre afirmativa. **La Blanca i la Clara valoren d'aquest cens que han realitzat que ha posat sobre la taula un munt de tasques que passen molt desapercibudes.** Expliquen l'estudi amb brillantor als ulls, han descobert un món en majúscules, i han tingut accés a unes persones que ho donen tot pels altres. De les dones destaquen "la seva humilitat, són molt modestes, passen desapercibudes, i a més, no perceben la seva tasca com a important". El dia de la presentació de l'informe, diuen, moltes de les persones que havien entrevistat se'ls acostaven molt emocionades de sentir com els membres de la taula (entre ells el Vicepresident del Govern, Josep-Lluís Carod Rovira) reconeixien la seva feina. Ha estat una feina de formiga però el reconeixement ha estat gran.

La crisi colpeja amb força les persones més vulnerables, especialment famílies i infants

A mitjans de l'any 2008, en els punts d'atenció de Càritas van saltar les primeres alarmes. Els efectes de la crisi -de la qual cap òrgan oficial admetia l'existència- començaven a causar un fort impacte en la població atesa per Càritas diocesana de Barcelona. El primer senyal d'alarma es va donar en el sector de la construcció, que experimentava una davallada notable i no renovava els contractes. A Càritas es detectava que molts homes que treballaven habitualment en aquest sector s'estaven quedant a l'atur. La bombolla immobiliària havia esclatat i arrossegava persones i famílies senceres que no podien fer front a les despeses d'habitatge.

L'octubre de 2008, Càritas diocesana de Barcelona fa una reflexió pública en nota de premsa on parla obertament de **crisi financera i econòmica. D'especulació i de guanys immorals d'una minoria.** Alerta que la crisi colpeja amb força els sectors més fràgils: les persones grans amb pensions mínimes, el infants de famílies empobrides per la crisi, els joves que no poden iniciar el seu projecte de futur. També, de l'enduriment de la normativa per renovar les autoritzacions de treball a la població immigrada. **Càritas demanava que no es retallés encara més una despesa social que ja estava molt per sota de la dels països europeus. Demanava un pacte polític i social contra la pobresa severa.**

Amb aquest panorama, acabà l'any i la xifra de persones ateses pujava a un total de **45.058 persones**, el que suposà un **increment del 66%** respecte del 2007 a les tres diòcesis.

És una dada preocupant, sobretot si es té en compte que qui ha rebut amb més força aquest impacte és la població més jove. **L'increment en els menors atesos** respecte del 2007 és del **124%**. Les conseqüències d'aquesta pobresa infantil, si es cronifica, poden arrossegar-se al llarg de tota la vida, ja que està directament relacionada amb el baix rendiment acadèmic, amb menys anys d'escolarització i, en conseqüència, en posteriors dificultats d'accés al mercat laboral.

L'Institut d'Estadística de Catalunya (IDESCAT) assenyala que la taxa de pobresa infantil a Catalunya: **“un de cada cinc infants viu per sota del llindar de pobresa”**, és una de les més altes de la Unió Europea dels 25, especialment en les **llars monomarentals i en les famílies nombroses** (Estadística

de distribució personal de la renda i de risc a la pobresa 2007, publicada el 23 de febrer 2009).

Per això, no és d'estranyar que el **12%** del pressupost del **Servei d'Ajudes Econòmiques de Càritas (SAE)** s'hagi destinat a temes **relacionats amb la Infància.**

Respecte de la procedència de les persones ateses, s'està trencant la tendència dels últims vuit anys, amb un **increment substancial de les persones nascudes a Espanya**, que **puugen fins al 31%**. Aquesta xifra és més del doble que el 2007 pel que fa a nombre de persones: **14.125.**

La pressió que suposa per a moltes famílies les despeses relacionades amb l'**habitatge (56%)**, l'**educació dels fills (12%)** i, en molts casos, poder **menjar a diari (16%)**, ha fet que dels 960.000 euros que Càritas va invertir en ajudes econòmiques directes l'any 2007, es passés a **quasi un milió i mig el 2008.**

Amb aquestes dades es corrobora allò que posa de manifest l'Informe FOESSA promogut per Càritas: "Si la crisi s'ha deixat sentir tan ràpid i amb tanta potència, és perquè el substrat ho ha permès".

D'altra banda, l'increment del cost de l'habitatge d'aquests últims anys ha fet que per a molts grups socials -fins i tot dels que es podrien considerar solvents tenint en compte el seu nivell econòmic-, la compra d'un habitatge s'hagi convertit en una amenaça o en un impossible.

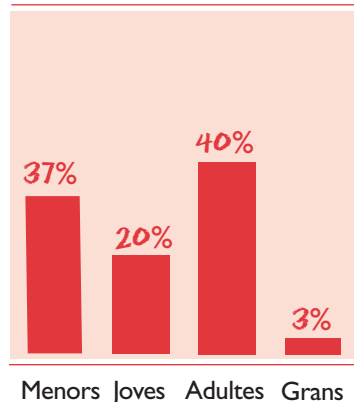
Però això també passa entre les persones que ni tan sols poden pensar en comprar-lo. Així, el **relloguer amb el 68%** i el **lloguer amb el 26%** són els dos principals conceptes de l'**ajuda econòmica de Càritas a les famílies**, relacionades amb l'habitatge.

És preocupant que no s'estudiïn prou quines conseqüències reals poden derivar d'aquesta pressió econòmica sobre les persones, però que ja es comencen a veure entre el col·lectiu atès per Càritas. Tenen a veure amb el fracàs escolar, els conflictes familiars, les relacions intergeneracionals o la cura dels familiars, entre d'altres.

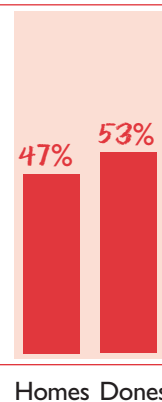
I en aquests moments, quan es produeix una sobrecàrrega de demanda assistencial, en determinades zones en les quals hi ha una alta concentració de població immigrada es pot ressentir la cohesió social i la convivència.

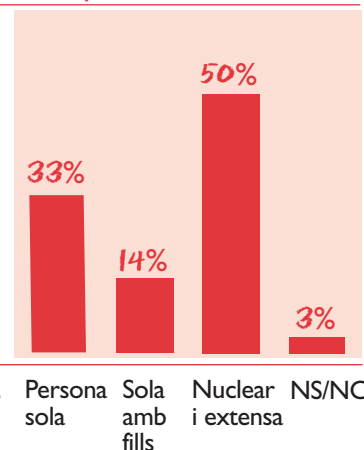
Per edats

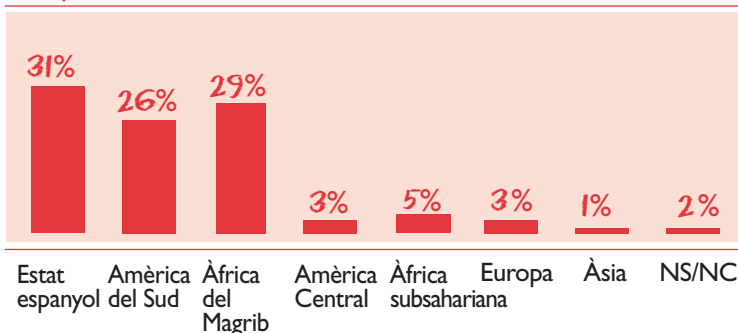
Per sexe

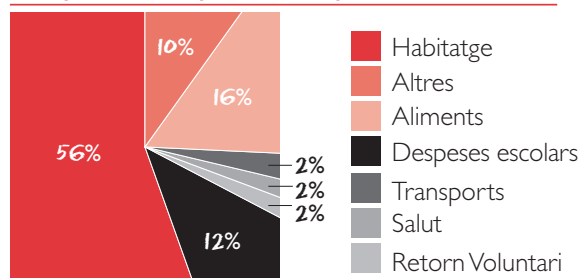
Per tipus de família

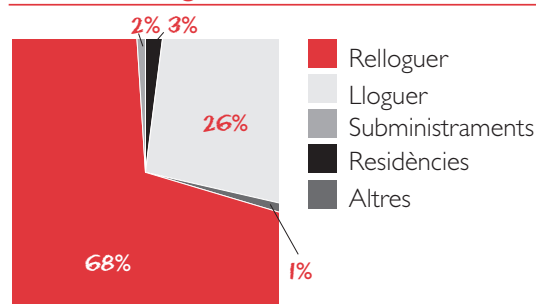
Per procedència

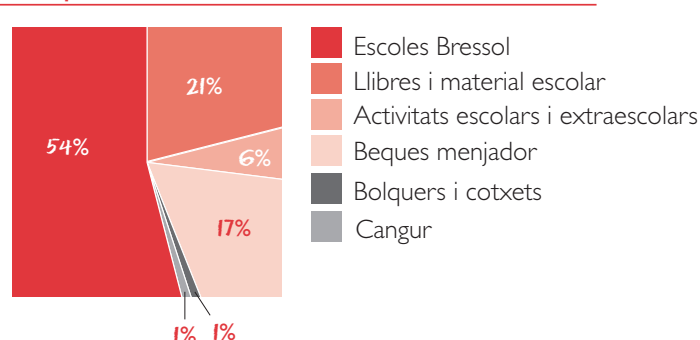
Despesa SAE per conceptes

SAE Habitatge

Despesa SAE infància

El perfil majoritari de les persones ateses

- **Infants** que passen moltes hores sense els pares perquè aquests treballen i els toca als nens assumir **responsabilitats que no els corresponen** a la seva edat. Estan sols quan s'aixequen, esmorzen sols, van sols a escola i quan arriben a casa també han de fer els deures sols. Aquestes situacions es donen sobretot a les grans ciutats de l'entorn de Barcelona.
- **Persones immigrades** que han anat treballant en els últims anys en feines eventuais, jornades reduïdes, sense contracte... i **que ara no troben feina**, ni en el servei domèstic i/o en l'atenció a les persones. Amb dificultats afegides perquè o bé no tenen prou formació o no se'ls han convalidat els estudis superiors.
- **Famílies**, amb fills, o persones soles **que viuen rellogades en habitacions, pagant preus abusius**, sense espai per a la intimitat, ni per a la vida familiar. Han de compartir la cuina, el bany i el menjador per tots.
- **Dones** estrangeres que fa anys que viuen a Catalunya. **El marit s'ha quedat sense feina i elles en busquen** com a alternativa. No coneixen la llengua, no tenen formació professional i el seu nivell acadèmic és baix. Famílies on es dona un canvi de rols domèstics i això comporta conflictes familiars.
- **Les persones grans amb dependència social:** persones soles, sense família o bé amb poca relació familiar i a vegades conflictiva; **amb pensions sota el llindar de la pobresa.**
- **Les persones sense llar són més joves.** Sense treball, sense xarxa relacional, amb forts trencaments familiars, acaben havent de viure al carrer.
- **Persones amb problemes de salut mental:** depressió, angoixa, ansietat i altres problemes de salut derivats de la vida en precarietat.
- **Famílies, tant espanyoles com estrangeres,** que fa un temps s'havien atès des de Càritas i havien resolt la seva situació, però que ara, en el context de crisi actual, **tornen a necessitar ajuda.**
- **Famílies que mai havien necessitat ajuda,** ni de Càritas ni de Serveis Socials, i que ara han de demanar ajuda per cobrir necessitats bàsiques.

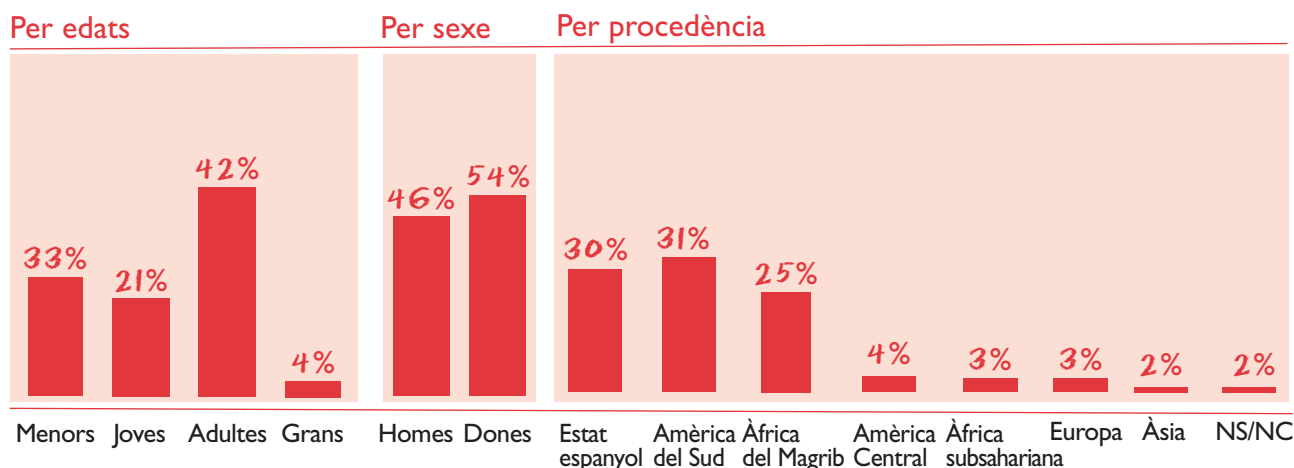
L'Acció de Càritas al territori

La diòcesi de Barcelona

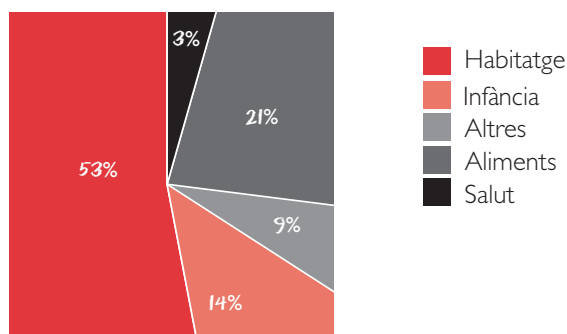
Habitants totals de la diòcesi: **2.623.279**
 Total de parròquies: **212**
 Voluntaris de Càritas: **1.544**

Arxiprestats: La Catedral, Rambles-Poble Sec, Sant Josep Oriol, Puríssima Concepció, Sagrada Família, Sant Martí, Poblenou, Provençals, Sant Andreu, Trinitat-Roquetes, Horta, Guinardó, Vall d'Hebron, Vilapicina, Gràcia, Sant Gervasi, Sarrià, Sants-Can Tunis, Torrassa-Collblanc, L'Hospitalet, Cornellà, Badalona Sud, Badalona Nord, Gramenet, la Cisa i Mataró.

Dades globals de persones ateses: **15.246 (6.884 famílies)**

Despesa a Barcelona del Servei d'Ajuda Econòmica

Què fem?

Serveis	Projectes/ Punts d'atenció	Geogràfic
Serveis d'acolliment i acompanyament		
Acollida i acompanyament individual	23	Tot el territori
Acollida i relació grupal	9	Tot el territori
Assessoria jurídica general		Tot el territori
Ajuda econòmica		Tot el territori
Ajudes alimentàries		Tot el territori
Servei d'animació i acompanyament en l'acció social de la comunitat cristiana		
	Tot el territori	
Servei de treball en xarxa amb entitats i institucions		Tot el territori
Servei de sensibilització i comunicació		Tot el territori
Servei de formació i acompanyament del voluntariat		Tot el territori
Serveis de famílies i infància		
Centres oberts i centres de dia per a infants	8	
Centres de lleure per a infants i adolescents	4	

Espais de suport a joves i adolescents	3
Centres de reforç educatiu	5
Projectes de suport a mares i fills	5
Servei d'ajuda a la llar per a famílies	Tot el territori
Cases d'acollida per a mares amb fills	2
Centre residencial per a menors immigrants	1
Serveis de vellesa	
Espais de relació grupal per a la gent gran	20
Grups d'acompanyament de gent gran	11
Habitatges tutelats	1
Unitats de convivència	8
Centre de dia per a gent gran	1
Vacances per a gent gran	Tot el territori
Espai de suport al cuidadors	1
Servei de menjar a domicili	Tot el territori
Ajuda a la llar per a gent gran	Tot el territori
Serveis de formació i orientació laboral	
Espais d'orientació laboral i recerca de feina	18

Espais formatius, mòduls de formació	12
Cursos de llengua i acollida	7
Serveis de sense llar	
Pisos compartits	14
Espais d'acolliment diürn a persones sense llar	2
Centres residencials per a persones sense llar	2
Serveis de salut mental	
Atenció i orientació psicològica	Tot el territori
Centre diürn d'atenció a malalts severes	Tot el territori
Serveis de migració i codesenvolupament	
Assessoria jurídica d'estrangeria	Tot el territori
Suport al codesenvolupament	4
Formació per al codesenvolupament	Tot el territori

Espai d'orientació laboral de Cornellà

La bombolla immobiliària ha esclatat com si fos una bombolla de sabó, i, de tots, als que més ha esquitxat ha estat els immigrants, que són els que ho tenen més difícil per sortir-ne indemnes. Des de fa un any, a Cornellà s'està fent un treball grupal orientat a la recerca de feina. Es tracta de reunions que es fan cada dimecres a la mateixa hora i que són obertes a tothom que vulgui assistir-hi, sense concertació prèvia a la reunió.

L'objectiu general i explícit és orientar els participants en la pròpia recerca de feina.

La metodologia consisteix a posar en comú el que cadascú pot aportar al grup amb relació a aquesta **difícil feina de "buscar feina"**. Aquesta informació compartida s'ha d'interpretar; entre tots. Aquesta és l'"orientació", de la qual cadascú en fa ús i en treu les pròpies conclusions... A més d'aquestes informacions que provenen de les experiències dels participants, també hi ha informacions que s'han de contrastar o s'han de buscar. Així per exemple, en un mes, es van visitar a la vora de 200 empreses de construcció i reformes. El resultat d'aquesta recerca va descartar continuar buscant en aquest sector (quan es va fer, la construcció encara no estava tant estancada com ara). Tot això, complementat amb la informació dels diaris, constitueix un observatori del mercat laboral bastant fiable i també útil.

Com hem dit més amunt, és una activitat oberta a qualsevol persona que busqui feina i conegui el servei. I hi ha diferents maneres de conèixer-lo: una és l'atenció individualitzada de l'assistent social o l'acollida de Càritas; l'altra és la participació en alguna altra activitat de l'Espai d'Atenció Sociolaboral (que és on està emmarcada i ubicada físicament l'activitat). I finalment, a través d'algun conegut que ja hi ha estat. (en aquest moment, 2/3 parts hi han arribat per aquesta via).

El perfil més freqüent és: **home procedent del Marroc, del ram de la construcció, que fa 2 anys o més que és aquí**. Però també hi assisteixen homes procedents de Bolívia i Perú, i més ocasionalment de Colòmbia, Veneçuela, Brasil, Paraguai, Argentina i Geòrgia (curiosament, només un d'Argentina i cap de Romania o Bulgària). També hi ha dones, encara que moltes menys que homes, i són majoritàriament de procedència americana. Treballen -quan poden- en el servei domèstic, tot i que en alguns casos tenen titulació superior: magisteri, infermeria, administració d'empreses,...

Pel que fa a la situació legal, sols un de cada deu té permís de treball i/o de residència.

En la immensa majoria dels casos, estan en una situació d'atur de llarga durada: qui més qui menys fa deu mesos o més que no té una feina de més de dos dies. Alguns han anat i n'han tomat al País Basc, a Múrcia, a Girona, a Saragossa... sense aconseguir feina. El grup és obert i cada dia és diferent, però aproximadament 1/3 vénen per primer cop, i els 2/3 restants són persones que han vingut anteriorment. El nombre d'assistents ha anat fluctuant en aquest any de funcionament, però ronda entre les quinze i les vint persones.

Aquestes dades, encara que siguin molt parcials i d'àmbit local, fan pensar que la recessió econòmica està castigant implacablement els treballadors en situació irregular; treballadors que es van quedant a la vorera, sense cap ajuda de l'Administració.

El fet que cada vegada vingui més gent a la reunió, que repeteixin i que ho diguin a d'altres, podria fer pensar que la intervenció respon a les seves necessitats i els és útil... Certament aquesta és la intenció, però això no ha d'amagar una lectura que és més que preocupant: no tenen un altre lloc on recórrer:

La diòcesi de Sant Feliu de Llobregat

Habitants totals de la diòcesi: **964.187**
 Total de parròquies: **121**
 Voluntaris de Càritas: **575**

Aquesta diòcesi comprèn, totalment o parcial, les comarques del Baix Llobregat, el Garraf, l'Alt Penedès i Anoia

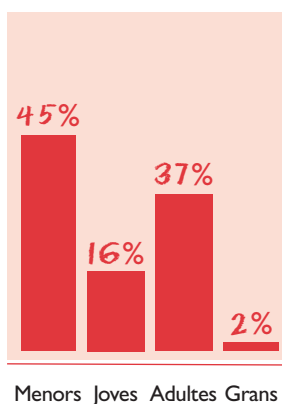
Arxiprestats:

Sant Boi de Llobregat, Sant Feliu de Llobregat, Sant Vicenç dels Horts, Montserrat, Garraf, Vilafranca, Anoia i Piera-Capellades.

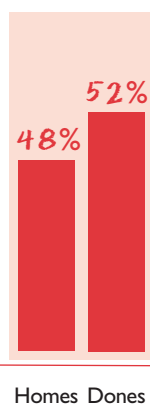

Dades globals de persones ateses: 9.984 (3.054 famílies)

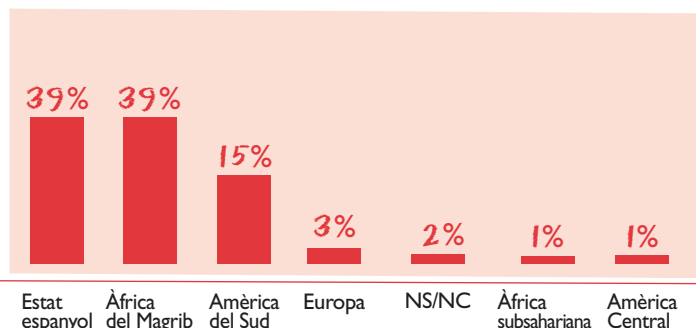
Per edats

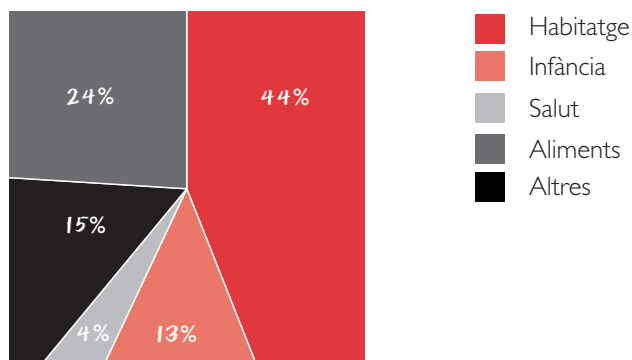
Per sexe

Per procedència

Despesa a Sant Feliu de Llobregat del Servei d'Ajuda Econòmica

Què fem?

Serveis	Projectes / Punts d'atenció
Serveis d'acolliment i acompanyament Acolliment i acompanyament individual Assessoria jurídica general Ajuda econòmica Ajudes alimentàries	9 Tot el territori Tot el territori Tot el territori
Servei d'animació i acompanyament en l'acció social de la comunitat cristiana	Tot el territori
Servei de treball en xarxa amb entitats i institucions	Tot el territori
Servei de sensibilització i comunicació	Tot el territori
Servei de formació i acompanyament del voluntariat	Tot el territori
Serveis de famílies i infància Espais de reforç educatiu Centres de suport a mares i fills Casa d'acollida	9 4 1
Serveis de vellesa Espais de relació grupal per a la gent gran	1
Serveis de formació i orientació laboral Espais d'orientació laboral i recerca de feina Espais formatius, mòduls de formació Cursos de llengua i acollida	3 1 6
Serveis de sense llar Pisos compartits Centre residencial per a persones sense llar	4 1
Serveis de salut mental Atenció i orientació psicològica	Tot el territori
Serveis de migració i codesenvolupament Assessoria jurídica d'estrangeria Formació per al codesenvolupament	Tot el territori Tot el territori

Reforç Educatiu de Sant Just Desvern

El servei neix, el març de 2008, a petició de la treballadora social municipal, ja que és qui rep directament la petició de les escoles de la població.

Es decideix que sigui un servei portat directament per la Càritas parroquial i es comença a fer recerca de voluntariat per a dur-lo a terme.

El maig del 2008 es fa la primera reunió amb un grup de voluntaris i s'acorda que s'iniciarà el projecte de reforç educatiu durant el primer trimestre escolar. En aquesta mateixa reunió ja s'ofereixen tres voluntaris per fer-se'n càrrec.

A l'octubre es fa la segona reunió amb els voluntaris per tal de parlar d'aspectes pràctics del reforç, l'horari, els dies, definir els grups de nens i nenes... Tota aquesta informació es fa arribar als serveis socials i s'arriba al compromís que així que hi hagi un grup que reuneixi les característiques, es posarà en marxa el servei.

D'acord amb aquest compromís, **el servei s'ofereix a nens/es de primària**, es duu a terme en el local on hi ha l'esplai de la població, tots els dilluns a la tarda. **L'accés és per derivació dels serveis socials**. La treballadora social de l'EAP fa la coordinació amb el professorat. **Les treballadores socials de Càritas porten la coordinació del voluntariat**.

Finalment, s'inicia -amb dos nens i dos voluntaris- el 24 de novembre de 2008, i a mesura que passen els dies s'hi afegeixen dues nenes més i una nova voluntària.

En l'actualitat hi participen de forma continuada dos nens i els voluntaris, les altres dues nenes hi participen molt de tant en tant, una per motius de salut i l'altra per poca motivació i suport familiar.

Així doncs, aquest és un servei que exemplifica allò que Càritas entén per "treball en xarxa", ja que hi participen: la treballadora social de l'Ajuntament de Sant Just; la treballadora social de l'Equip d'Assessorament Psicosocial (EAP) de la zona; una treballadora social de Càritas Diocesana de Barcelona i el voluntariat de la Càritas parroquial de Sant Just.

La diòcesi de Terrassa

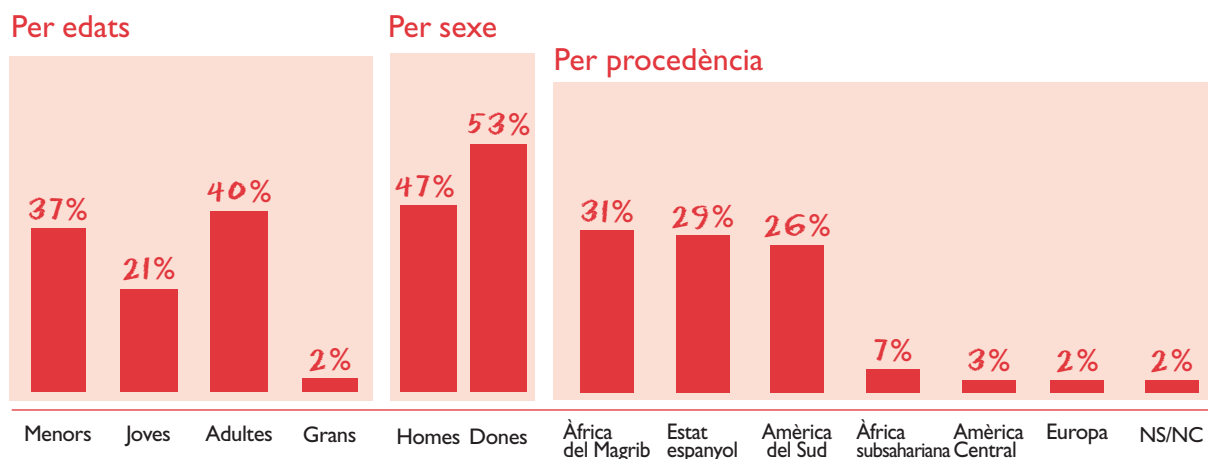
Habitants totals de la diòcesi: **1.208.563**
 Total de parròquies: **124**
 Voluntaris de Càritas: **774**

Aquesta diòcesi comprèn les comarques del Vallès Oriental i Occidental.

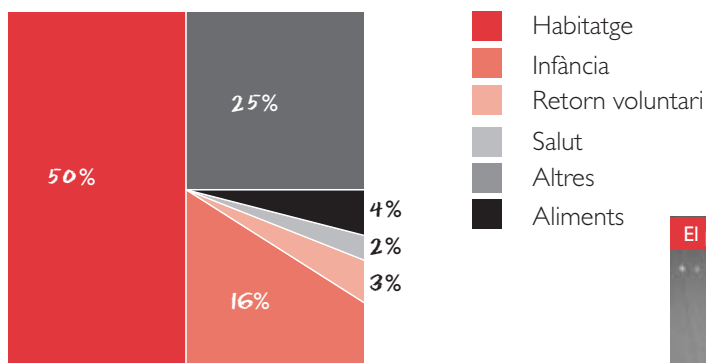
Arxiprestats:

Montcada, Sant Cugat-les Planes, Terrassa, Rubí, Sabadell Centre, Sabadell Nord, Sabadell Sud, Granollers, Puiggraciós, Mollet, Montseny i Cardedeu-Llinars i Montbui.

Dades globals de persones ateses: 19.477 (7.290 famílies)

Despesa a Terrassa del Servei d'Ajuda Econòmica (SAE)

El padrinatge, riquesa intergeneracional

Què fem?

Serveis	Projectes/ punts d'atenció
Serveis d'acolliment i acompanyament	
Acolliment i acompanyament individual	10
Acolliment i relació grupal	8
Assessoria jurídica general	Tot el territori
Ajuda econòmica	Tot el territori
Ajudes alimentàries	Tot el territori
Servei d'animació i acompanyament en l'acció social de la comunitat cristiana	Tot el territori
Servei de treball en xarxa amb entitats i institucions	Tot el territori
Servei de sensibilització i comunicació	Tot el territori
Servei de formació i acompanyament del voluntariat	Tot el territori
Serveis de famílies i infància	
Espais de reforç educatiu	8
Centres de suport a mares i fills	2

Serveis de vellesa	
Espais de relació grupal per a la gent gran	3
Grups d'acompanyament individual a gent gran	3
Servei d'ajuda a la llar per a gent gran	1
Serveis de formació i orientació laboral	
Espais d'orientació laboral	9
Espais formatius, mòduls de formació	6
Cursos de llengua i acollida	8
Serveis de sense llar	
Pisos compartits	6
Espais d'acolliment per a persones sense llar	2
Servei de salut mental	
Atenció i orientació psicològica	1
Serveis de migració i codesenvolupament	
Assessoria jurídica d'estrangeria	Tot el territori
Formació per al codesenvolupament	Tot el territori

El padrinatge de gent gran, font de riquesa pels joves

Deia Ciceró que "l'amistat és el més gran regal que ens ha donat el cel, després de la saviesa".

Per als joves, els adolescents i per a totes les persones l'amistat diuen que és el més important. L'Alexandra, de 15 anys, diu: **"El Senyor Alfons m'obria el seu cor per a contar experiències que havia viscut en altres temps, vaig valorar la importància de dedicar una hora del meu horari setmanal a un senyor que va deixar de ser un estrany per a convertir-se en un home entranyable"**. De testimonis com el de l'Alexandra i d'ancians com l'Alfons, n'està ple en aquest projecte que Càritas dedica a la Gent Gran.

La societat anomenada del coneixement i de la comunicació està creant contradictòriament cada vegada més incomunicació i solitud entre les persones.

La relació amb les persones, s'ha deteriorat. Només ens acostem a l'altre des de la por i la llunyania. Càritas, atenta a la realitat i atenta també a les persones, especialment a la gent gran, opta per millorar la qualitat de vida d'aquestes persones que viuen en residències i ho fa a través de la implicació de joves de 4t de l'ESO i de 1er de Batxillerat.

L'Alexandra contava als seus companys d'aula que, després de visitar diverses vegades al senyor Alfons, un vell seriós, silenciós i distant, havia comprès que en l'interior de cada persona, per més vella que sigui, s'hi amaga un ésser entranyable.

El Padrinatge és un servei de joves que visiten setmanalment en el domicili o a la residència, gent gran que pateix manca de suport familiar i veïnal, que té mobilitat reduïda i poca o nul·la relació amb l'entorn.

Els joves, que acompanyen als avis en diverses activitats de la vida diària, provenen d'escoles que es proposen estimular la solidaritat, la presència ciutadana i el treball comunitari, i també l'acció voluntària a través de Càritas.

Els objectius generals d'aquest servei són millorar la qualitat de vida de les persones grans i aconseguir la implicació dels joves en la realitat de la gent gran que viu en soledat.

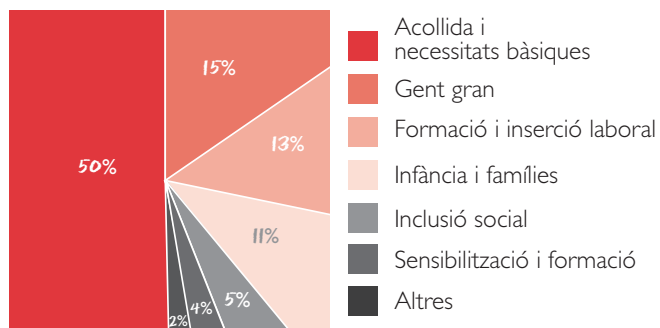
Els joves fan una aposta pel reconeixement de les persones, de les coses i de les seves situacions. És com dir als avis: "vostès són importants, i, per això els he d'apreciar".

Aquest any ha comptat amb la col·laboració del Centre d'Estudis Ramar, l'Escola Pia de Sabadell, l'Escola Industrial i el Centre d'Estudis Vidal i Barraquer, l'IES del Vallès, l'IES Miquel Crusafont i l'IES Arrahona. En total hi han col·laborat 70 joves i se n'han beneficiat 55 avis i àvies.

El Voluntariat de Càritas i l'acció social

L'any 2008, **2.893 voluntaris i voluntàries** han fet un servei actiu dins dels projectes i serveis de Càritas. Això suposa que 400 persones més que l'any anterior han volgut dedicar el seu temps i els seus coneixements i habilitats a les persones que necessiten algun tipus de suport o acompanyament en el seu procés de promoció personal.

De tot aquest gruix de persones voluntàries, la part numèricament més important correspon a les **tasques dins de l'acció social**. Dins d'aquest percentatge hi ha les relacionades amb l'**acollida (50%)**, el suport i acompanyament a la **gent gran (15%)** i les que ho han fet en l'àmbit de la **formació i inserció laboral (13%)**.

La formació del Voluntariat, una prioritat

A Càritas diocesana de Barcelona pensem que perquè una persona voluntària pugui fer bé la seva tasca cal que hagi rebut una bona formació. No només ha de conèixer l'àmbit en el qual desenvoluparà la seva tasca, sinó que també cal que conegui el context on la farà.

L'experiència ens ensenya que cada persona ha de poder fer el voluntariat allà on mostri més aptituds i actituds per desenvolupar-lo. Per això, cada any s'organitzen diverses sessions informatives per a totes aquelles persones que es volen unir a la xarxa Càritas. Durant el 2008, es van fer **20 sessions informatives**, en les que hi participaren **160 persones**. 148 de les quals, van fer la sol·licitud per quedar-se a la institució.

Tanmateix, la formació més important que es realitza, naturalment, és l'adreçada a aquelles persones que ja formen part del voluntariat de Càritas. Així, s'han fet durant el 2008, **65 accions formatives** (101 sessions), amb un total de **2.435 participants**. Aquesta alta participació evidencia que la formació és una eina essencial per poder afrontar el futur, també en el voluntariat.

Aquestes accions són molt diverses, passen per xerrades com "La pobresa i l'exclusió social", "Les campanyes de Càritas" o "El voluntariat avui", que serveixen per donar contingut a la tasca diària de cada voluntari o voluntària. També hi ha cursos relacionats amb l'atenció a la gent gran, la relació d'ajuda o la immigració. Hi ha així mateix espai per a la reflexió. Durant el 2008 es va fer una "Jornada de reflexió sobre el lliurament d'aliments", un dels temes rellevants en aquests moments de crisi.

Els comptes de Càritas Diocesana

La memòria econòmica recull els comptes consolidats de les tres diòcesis: Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Terrassa.

Ingressos 2008

	(en milers d'euros)
FONTS PRIVADES	12.269
Socis i donants	3.102
Campanyes	2.265
Càritas interparroquials	383
Herències rebudes en metàl·lic	2.850
Aplicació de donatius i herències anys anteriors	2.511
Entitats privades	323
Empreses amb Cor	436
Aportacions usuaris	150
Donacions per Cooperació Internacional	249
FONTS PÚBLIQUES	3.472
Aportacions IRPF aplicades a acció social	991
Generalitat i Xarxa d'Ajuntaments	2.481
ALTRES FONTS	3.328
Programa Pro-Infància Fundació "La Caixa"	3.328
TOTAL INGRESSOS	19.069

Despeses 2008

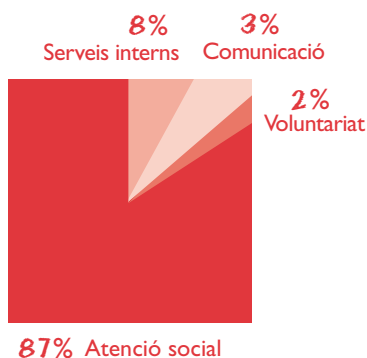
	(en milers d'euros)
Atenció Social	13.448
Cooperació Internacional	249
Voluntariat	306
Comunicació	493
Serveis interns	1.303
SUBTOTAL DESPESES	15.799
Programa Pro-Infància Fundació La Caixa	3.328
TOTAL DESPESES	19.127
Inversions nous projectes socials	1.187
TOTAL DESPESES	20.314
DIFERÈNCIA FINAL	-1.245

Els comptes de Càritas Diocesana (cont.)

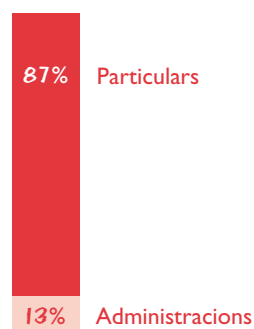
Els ingressos que hem obtingut durant l'any 2008 pugen a 19 milions d'euros, distribuïts entre fonts privades i públiques. Entre aquests ingressos hi comptem els 249.000€ destinats a les tasques que Càritas Internacional desenvolupa a diversos països subdesenvolupats, i els 3,3 milions d'euros gestionats dins del programa Pro-Infància promogut per la Fundació "la Caixa", del qual Càritas diocesana en forma part. Això totalitza uns ingressos gestionats per valor de 19 milions d'euros.

Així, els ingressos procedents de les fonts particulars (quotas de socis, donants particulars, empreses, col·lectes de campanyes, herències, entitats privades i aportacions d'usuaris) representen el 87% del total d'ingressos, i les subvencions procedents de les administracions públiques representen el 13%.

Distribució de despeses:

Distribució d'ingressos:

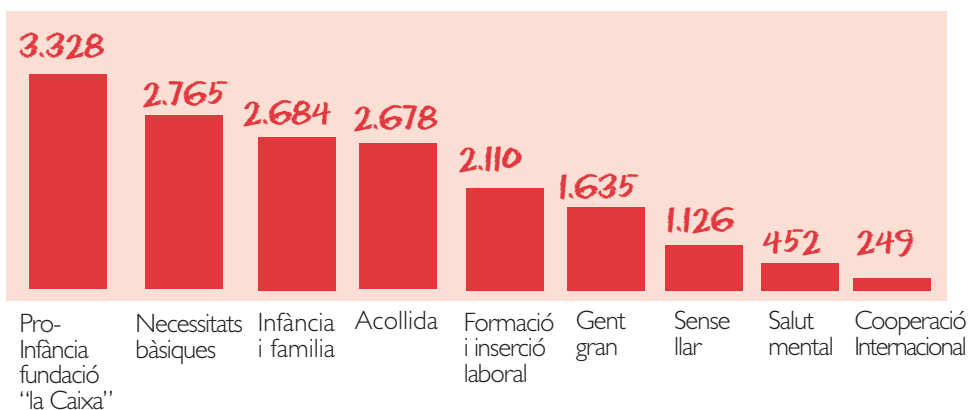

Paral·lelament, l'aplicació de donatius i herències rebudes en exercicis anteriors ha ajudat també Càritas a augmentar l'activitat enfront de la crisi, tant en forma de despesa com d'inversió. Aquests esforços s'han orientat a satisfer les demandes dels que disposen de menys oportunitats.

El volum total de despeses ordinàries ha ascendit a 19,1 milions d'euros, als quals afegim els fons ja enunciats destinats a Càritas Internacional i al programa Pro-infància de "la Caixa", del qual s'han beneficiat un total de 8.514 nenes i nens.

La distribució queda agrupada de la següent manera. De cada 100€ gastats, 86€ es dediquen a atenció social, 2€ a comunicació i sensibilització, 2€ a voluntariat, i 10€ al manteniment dels serveis interns, sense els quals no seria possible dur a terme la tasca social (són els costos d'administració, recursos humans, informàtica).

Distribució despeses d'atenció social (17.025 milers d'€)

Càritas Diocesana ha augmentat la despesa en projectes socials en 1,4 milions d'euros el 2008, i la inversió en nous projectes ha crescut un milió d'euros en el mateix període.

Els recursos rebuts de la societat i de les institucions els gestionen professionals, que compten amb la intervenció activa de voluntariat. Això fa que s'administrin amb la màxima cura i responsabilitat.

Els comptes consolidats que presentem estan auditats per Deloitte. Això suposa per a nosaltres un camí de millora de la qualitat de la nostra feina, camí que no podem deixar de recórrer amb entusiasme i amb gran sentit de la responsabilitat, en tant que som dipositaris de les donacions de moltes persones gràcies a les quals és possible l'acció de Càritas.

Crisi i exclusió social

La situació de crisi actual ha suposat una batzegada per a un Estat del Benestar que molts de nosaltres suposàvem que ja estava totalment desenvolupat a casa nostra. En aquests moments les dades ens diuen el contrari i refermen una tendència a la qual Càritas diocesana de Barcelona ha anat posant rostre, noms i cognoms a través de les persones que s'hi han adreçat per demanar ajuda en els darrers anys. Durant aquest temps **hem estat atenent, principalment, les necessitats de persones i famílies que no podien accedir als serveis i prestacions socials públiques o bé que hi accedien parcialment, tot i viure en un context econòmic de bonança i amb un baix nivell d'atur.**

Ja sense la crisi, aquestes famílies, majoritàriament d'origen immigrant, es trobaven en una situació de fragilitat i vulnerabilitat en relació a l'habitatge (no podien llogar o comprar una vivenda i havien de viure en habitacions relogades o pisos compartits), a la feina (la majoria solament podien trobar feina en l'economia submergida o en feines sense qualificar), als ingressos (no podien fer front a despeses extraordinàries o inesperades), a la xarxa relacional i de suport (no podien comptar amb l'ajuda de familiars per solucionar problemes). I vivien, també, una situació de vulnerabilitat pel que fa a la convivència amb la societat d'acollida, donat que els recursos socials bàsics com escoles bressol, beques de menjador, habitatges socials, sanitat...eren escassos. Per tant, la seva vida estava construïda damunt uns fonaments molt fràgils. Amb la crisi han estat els primers en esfondrar-se.

La crisi ha trencat el ja fràgil equilibri en el que vivien, però ara estem detectant que hi ha persones autòctones, que estaven integrades socialment, que també comencen a caure en una situació de vulnerabilitat atès que no troben feina, se'ls acaben els estalvis, se'ls acaba la prestació de l'atur i el suport econòmic que reben de la seva xarxa familiar. Si la crisi s'allarga, s'aniran acumulant els diferents factors de risc d'exclusió social: manca d'ingressos econòmics, manca d'habitatge o habitatge precari, malaltia física o psíquica, addiccions (alcohol, joc, etc.), aïllament i solitud, manca de drets socials (situació documental novament irregular), manca d'habilitats socials i laborals... i, per tant, totes aquestes pèrdues augmentaran les probabilitats que hi hagi més persones sense llar. La pobresa i la misèria també suposaran, en els casos més desesperats, que hi hagi persones amb problemes amb la justícia.

D'altra banda, no podem obviar les conseqüències en el terreny personal i relacional que faran molt més difícil, un cop superem la situació de crisi, que les persones recuperin la capacitat de decidir sobre la seva vida. Aquestes són:

■ En l'àmbit personal podran patir ansietat, depressió, malalties psicosomàtiques. La pobresa, la misèria, l'angoixa, faran emmalaltir la gent.

■ En l'àmbit familiar augmentaran els conflictes de parella, amb els fills. Hi haurà més infants i adolescents sense motivació per l'estudi ja que a casa seva els pares estaran a l'atur i, per tant, no veuran el valor de l'esforç diari de sortir a treballar. Hi haurà persones que trencaran amb la família perquè se'ls farà insuportable la

situació i això provocarà pèrdues relacionals que després seran molt difícils de recuperar.

■ En l'àmbit de la societat es pot arribar a viure un conflicte social i la ruptura de la cohesió i la convivència. Conseqüència de la reacció de moltes persones que enfront d'una situació de crisi busquen culpabilitzar algú -sovint els col·lectius més febles- de les dificultats que els envolten.

Un cop identificat tot el patiment que es pot arribar a amagar darrera la crisi, és moment de prendre consciència dels reptes i dificultats que el moment actual planteja a la societat en general, als voluntaris de les entitats socials i als professionals de l'acció social. I des de Càritas podem confirmar que comença a haver-hi gent que n'ha pres consciència, ja que se'ns estan adreçant moltes persones anònimes per col·laborar; ja sigui amb donatius o per oferir-se com a voluntaris. Per tant, aquesta crisi també ens està aportant signes d'esperança, gràcies al fet que s'estan desvetllant les consciències de moltes persones que ofereixen el seu temps, els seus recursos i la seva solidaritat perquè aquelles persones que caiguin en el camí es puguin tornar a aixecar i recuperar el seu lloc a la societat.

Mercè Darnell
Treballadora Social
Cap Dep. de Gestió Social

EN XARXA

La Plataforma d'Entitats cristianes amb els Immigrants es pronuncia sobre l'Avantprojecte de Llei orgànica sobre drets i llibertats dels Estrangers a Espanya

Davant l'aprovació per part del Govern de l'Estat d'un projecte de Reforma de la Llei sobre drets i llibertats dels Estrangers a Espanya (Llei d'Estrangeria), les entitats cristianes sotasignants volen unir les seves veus i fer públic el seu rebuig a alguns articles d'aquest text.

Un cop més, **les propostes legislatives** enfoquen el tema de les migracions com un àmbit a regular amb **normes restrictives i sancionadores**. Obliden novament que els/les immigrants són persones, amb somnis, amb il·lusions i amb famílies que en depenen. Que han estat i poden seguir essent font de riquesa per al nostre país, tan humanament, com cultural i econòmic. Ens preocupen greument aquests aspectes del text:

1. Risc que aflorin actituds de xenofòbia. L'avantprojecte de Llei orgànica d'Estrangeria es debat en el context d'una crisi financera i econòmica de gravíssimes repercussions socials i laborals que està afectant ja de ple els sectors més vulnerables. En aquest context, en les capes més febles de la societat, l'equilibri social és fràgil.

2. Allargament del període màxim d'internament. És precisament sobre la condició d'immigració irregular que

l'avantprojecte pretén donar un nou gir, en la línia de duresa que Espanya ha decidit adoptar a instàncies europees. Es preveu augmentar de 40 dies a 60 la detenció administrativa d'immigrants i ampliar els supòsits d'internament, limitant així el dret fonamental a la llibertat i vulnerant la Declaració Universal dels Drets Humans (art. 13).

3. Prohibició i penalització de la solidaritat humana. Introdueix un element greu -i èticament inadmissible- en castigar l'ajuda humanitària (moralment legítima, cristianament imprescindible) que particulars o entitats prestin a una persona immigrada en situació irregular i sense recursos. Les nostres entitats, i moltes d'altres, atenen cada dia centenars de persones en aquesta situació. També castiga l'empadronament d'un estranger en un domicili no habitual. Constatem que aquesta situació es dona freqüentment en persones sense llar, forçades a tenir una adreça si volen ser considerades ciutadanes a efectes administratius.

4. Restriccions al dret a viure en família. L'enduriment no es limita només a l'àmbit sancionador; sinó que va més enllà i afecta facetes tan fonamentals com és el dret a reagrupar als propis pares, que a partir d'ara hauran de tenir més de 65 anys. La reagrupació només es podrà fer si el

fill porta més de 5 anys de residència regular a Espanya, quan la normativa europea estableix que no se li podran exigir més de 2 anys.

5. Limitacions al dret a l'educació. L'avantprojecte limita aquest dret als menors de 18 anys i als majors d'aquesta edat que tinguin residència regular a Espanya.

6. Tracte incorrecte als menors d'edat. L'avantprojecte ignora tota la legislació, nacional i internacional, referent als infants, i considera els menors immigrants no acompanyats com a estrangers, molt per sobre de la seva condició de menors, que, segons sentències del Tribunal Constitucional, és la que ha de prevaler. A més, no estableix les mesures necessàries per tal que els menors estrangers disposin d'una adequada defensa i representació legal per tal de vetllar pels seus interessos en tots els procediments administratius i davant dels tribunals.

En conseqüència, les entitats cristianes que acollim persones procedents de països estrangers rebutgem sense pal·liatius els articles citats d'aquest avantprojecte i manifestem que no acatarem unes normes que contradiguin principis ètics fonamentals o que vulnerin els drets humans reconeguts en el Dret Internacional i en la nostra pròpia Constitució.

Barcelona, 20 de març de 2009

La Plataforma està formada per les següents entitats:

Aco, Asociación Social Este-Oeste, Càritas D. Barcelona, Cintra-Benallar, Con Vi Vim, Cristianisme i Justícia, Cristians pel Socialisme, Delegació de Pastoral Obrera de Barcelona, Delegació de Pastoral Social de Barcelona, Ekumene, Fundació Escola Cristiana, Fundació Migra Studium, Goac-Hoac, Grup de Juristes Roda Ventura, Joc, Justícia i Pau, Interculturalitat i Convivència, Parròquia de Santa Maria del Pi, Pastoral amb Immigrants (PAI), Religioses en barris, Unió de Religiosos de Catalunya (URC), Bayt Al-Thaqafa.

**Jordi Vicente Menac,
voluntari**

Perfil

Nascut el 22 de desembre de 1932.

Va estudiar Comerç a les Escoles Salesianes de Sant Josep de Barcelona i a l'Acadèmia Poliglota Centre d'Instrucció Mercantil.

És voluntari de Càritas diocesana de Barcelona des de fa nou anys. Des del març del 2000 i fins al 2007 va ser voluntari del Servei d'Acollida de persones immigrades acabades d'arribar, en concret dins l'espai d'orientació laboral a través de la premsa. Des de l'any 2002 també és voluntari d'Empreses amb Cor.

Defineix Càritas en tres paraules.

Solidaritat, Justícia i Esperança: Càritas exerceix la denúncia permanent des del treball diari per a millorar la situació dels exclosos.

Per què vas decidir fer-te voluntari? I per què a Càritas?

Després de la mort de la meua esposa vaig voler oferir-me a Càritas perquè està al costat dels pobres sense distinció de llengua, color, religió o procedència. Les exigències de justícia i de solidaritat vinculen Càritas amb tots els pobles.

En què consisteix la teua tasca de voluntariat als programes d'Acollida i Empreses amb Cor?

En el Servei d'Acollida atenia a les persones en situació d'irregularitat, fent fotocòpies de la premsa laboral per trobar feina, ensenyava a fer un currículum i a desenvolupar habilitats de comunicació en una entrevista. Dins del programa Empreses amb Cor, col·laboro a muntar una estructura d'organització de dades: actualitzem la informació d'empreses col·laboradores, els "raports" de les visites, la relació mantinguda i les accions en curs.

Què t'aporta fer aquest voluntariat?

Del voluntariat he de dir que és una experiència enriquidora, aprens a treballar en equip. Aprens a estimar una gent diferent, coneixes altres maneres de pensar, altres valors. **Et tornes més humà. M'ha fet canviar l'escala de valors.**

Explica'ns alguna vivència o anècdota viscuda fent voluntariat que, per si sola, ja justifiqui les hores que has dedicat i dediques a Càritas.

Amb el grup d'Empreses amb Cor, varem visitar la casa d'acollida "El Xiprer", de Granollers. Està portada per voluntaris/es i, entre altres activitats, hi ha l'esmorçar i el dinar obert a tothom. Vàrem compartir taula amb persones sense sostre, amb toxicòmans i expresos. I escoltàrem en primera persona els seus problemes i preocupacions. Va ser molt alligador.

També en el Servei d'Acollida vaig atendre a persones que dormien al carrer; d'altres que, desbordades, es posaven a plorar. El tracte amb les persones immigrants i els seus problemes vitals m'han fet més comprensiu i m'han fet comprometre'm més per ajudar-los.

Polièdric

Una virtut:

Saber acceptar les pròpies limitacions.

Un defecte:

Excés de prudència en expressar l'expressar davant de moltes persones les idees i pensaments propis. Perfeccionista.

El que més t'agrada de Càritas:

L'atenció que dóna i la denúncia que fa públicament de les injustícies.

...i una cosa a millorar?:

En el treball diari sempre procurem fer les coses millor.

Una il·lusió per aconseguir:

Visitar Egipte.

...i una d'acomplerta:

Conèixer una persona especial.

Un llibre:

Faraones de Egipto, Reyes de Israel per Alexandre Herrero Pardo.

Un cançó:

Nací en el Mediterraneo i *La Vall del riu vermell*.

Un lloc:

Praga.

Càritas és per a tu...:

La institució que m'ha donat l'oportunitat de sentir-me útil per ajudar; dintre de les meves possibilitats, als més pobres. I també treballar i fer amistat amb un equip de persones voluntàries i de la institució amb un tracte excel·lent.

Juana Martín, treballadora social de Càritas, rep la Creu de Sant Jordi

El President de la Generalitat, José Montilla, va contextualitzar l'edició 2009 del lliurament de Creus de Sant Jordi al·ludint a la crisi que afecta avui al nostre país i al món. "En aquests moments, Catalunya necessita dones i homes com vostès" va dir a les 27 personalitats premiades amb el màxim guardó que atorga el Govern, entre les quals hi ha aquest any, **Juana Martín Martín, treballadora social de Càritas diocesana de Barcelona, cap de les Àrees de Ciutat Vella, Migració i Voluntariat.**

Juana Martín ha estat guardonada en reconeixement "a la seva valuosa trajectòria a Càritas diocesana de Barcelona i per l'impuls de nombroses iniciatives a favor de les persones, basades en l'enriquiment que suposa la diversitat cultural i la promoció dels valors humans". Entre els guardonats hi ha enguany el Pare Manel Pousa, que treballa per a millorar les condicions de vida de persones en situació d'exclusió, especialment de joves i exreclusos. I el psicòleg Cristobal Colón Palasí, que ha promogut la cooperativa laboral La Fageda, una iniciativa empresarial que dóna feina a persones amb discapacitat psíquica.

Juana Martín Martín va arribar el 1971 a Barcelona, procedent de **Navalonguilla (Àvila)**, el seu poble natal. Fins aleshores, la Juana es dedicava juntament amb la seva mare a la costura, i ajudava el seu pare en les feines del camp. Arriba sola a Barcelona amb 19 anys com a treballadora de la llar, tenint cura de les filles d'un matrimoni que viu al Poblenou. Pel matí atén les nenes, i a la tarda, comença a estudiar "Corte y confección". A través d'ells, Juana té el primer contacte amb l'**Església de Barcelona**, se sent acollida a través de la parròquia i descobreix una església oberta, alegre, dinàmica, compromesa a través de moviments com la Pastoral Obrera o la JOAC. Al cap del temps, des de la mateixa parròquia, li demanen que faci una xerrada sobre l'acollida. Recorda perfectament el que va dir: "Ho explicaré des de la meua vivència. **Puc acollir perquè he estat una persona acollida**".

Juana Martín decideix deixar la feina de la família davant la possibilitat de fer de recepcionista en el col·legi major de Montserrat a Barcelona, dirigit per la Institució Teresiana. Allà veu que hi ha persones que s'examinen per lliure, i decideix que ella també ho vol fer. Li organitzen les classes,

amb el voluntariat que feien els alumnes i es treu el Graduat Escolar amb 25 anys. D'aquí al BUP i a estudiar **Treball Social**. Reconeix que els anys d'estudi, ja de gran, van ser durs. L'any 1983 comença a treballar en pràctiques a la **Comissió diocesana de Migració**, fins que el 1985 li ofereixen fer jornada completa, un nou somni aconseguit. El 1992 la Comissió s'integra a Càritas de Barcelona, com a Programa de Migració, i en passa a ser responsable durant un any. Posteriorment, el 1995 anirà a treballar; ja dins de Càritas, a Sant Boi com a treballadora social. Al 2001, es fa càrrec de nou del Departament de Migració, l'any de les tancades de persones immigrades. Des d'aleshores ha estat la responsable de Migració i Codesenvolupament, fins que a finals del 2008 passa a ser també cap de l'Àrea de Ciutat Vella i Voluntariat.

La **Creu Sant Jordi** ve després de tot l'esforç i l'empenta realitzada arrel del **Consens Socials per les Migracions, i el Pacte Nacional per la Immigració**, signat el passat mes de desembre del 2008.

Ha pres decisions que l'han deixat uns segons sola, suspesa en la responsabilitat de l'elecció. És valenta i valora la llibertat

per sobre de tot. Amb aquest reconeixement, s'ha sentit molt acollida i acompanyada, ha rebut moltes mostres d'estima per part de moltíssima gent. El premi ha estat per a ella, **i ella l'ha repartit entre la gent**. Saber esperar i la paciència són dos elements de la seva fórmula de treball. La humilitat i el saber fer equip, els ingredients que tothom valora. A seguir treballant Juana, i gràcies pel teu exemple!

Han dit...

- "La seva és una vocació, una missió. La seva mirada té sempre un horitzó més ampli, que té a veure amb el sentit que li dóna a tot el que fa".

Equip de Migració i Codesenvolupament

- "En destaco sobretot la perseverança en l'estudi, en la feina i en tot el que empenen. També, la fidelitat a l'amistat i la preocupació per la família i, especialment, la preocupació pels altres".

Anna Villanueva, professora d'Institut

- "És una persona que treballa des del compromís i l'entusiasme, i la seva manera de treballar ens l'ha encomanat a totes, educadores i voluntaris. La Juana mira la gent amb bons ulls, només amb la mirada ja acompanya; en aquest acompanyar; i amb aquesta mirada, és quan arriba a la globalitat dels problemes de la gent".

Montse Capdevila, educadora social

- "És d'admirar la seva força interior; que la fa valenta i que encomana il·lusió als qui l'envolten. Amb la seva confiança en les persones i amb la seva generositat fa que allò que és petit en el quotidià esdevingui essencial."

Anna Basiana, treballadora social

**NOU SERVEI
D'ATENCIÓ
AL DONANT**

tel. 902 109 439
atenciodonant@caritasbcn.org

**Utilitzi'l, si us plau:
Per a canvis de dades personals,
actualització de quota, fer-se soci,
donant i per a altres informacions...**

Establiment trucada 0,08€

Tarifa per minut en horari normal: 0,07€ - de dilluns a divendres de 8 a 20h.

Tarifa per minut en horari reduït: 0,04€ - dissabtes, diumenges i dies festius d'àmbit estatal tot el dia. I dies laborables de 20 a 8 h. del dia següent.

Impostos no inclosos.